



T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 27.02.2023

Sayı: 5

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/02/2023 16:45
Sayı: E-120.08-1175216



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve 11 ilimizi doğrudan etkileyen depremin sebep olduğu çok sayıda can kaybı, yapı stokundaki büyük maddi hasar ve iç göç bölgenin demografik ve jeopolitik şartlarıyla birlikte dikkate alındığında, Türkiye'nin mevcut sığınmacı külfetini daha fazla taşımasının mümkün olmadığı açıkça görülmektedir. Deprem felaketinin yıkıcı etkileri ve sonuçlarıyla birlikte siyasi, ekonomik ve demografik riskler sebebiyle Suriyeli sığınmacıların vatanlarına dönüş sürecinin derhal planlanması ve başlatılması amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102 nci ve 103 üncü maddeleri uyarınca İYİ Parti Grubu adına genel görüşme açılmasını arz ederiz.

Erhan Usta
Samsun Milletvekili
Grup Başkanvekili



GEREKÇE

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı Mart 2011'de Suriye iç savaşının başlaması ile birlikte uyguladığı yanlış ve öngörüsüz politikalar sonucunda Türkiye'yi bölgedeki iç savaşın doğrudan tarafı haline getirmiştir. Suriye iç savaşının erken dönemlerinde, 6 Ağustos 2011 tarihinde, dönemin Başbakanı Sayın Erdoğan "Suriye meselesi bizim iç meselemizdir" diyerek Suriye krizini içselleştirmiş ve Türkiye siyasi, ekonomik, içtimai, demografik ve jeopolitik açılardan krize sürüklenmiştir. İktidarın izan ve öngöründen mahrum İhvan eksenli Suriye politikaları ve bu politikalar çerçevesindeki açık sınır uygulamaları sebebiyle 2015 yılı itibariyle ülkemiz dünyada en fazla sığınmacı barındıran ülke konumuna getirilmiştir.

Geçici Koruma Statüsünde bulunan Suriyeli sığınmacı sayısı resmi rakamlara göre 3,5 milyon kişi olarak ifade edilse de kayıt dışı Suriyelilerle birlikte bu sayının 5 milyonun üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Suriye'nin kuzeyinde Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından güvenli hale getirilen bölgelerde yaşayan Suriyeliler de dâhil edildiğinde, bizzat Milli Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar'ın 18 Kasım 2021 tarihinde ifade ettiği gibi Türkiye 9 milyon Suriyelinin maddi külfetlerini karşılamaktadır. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının yanlış politikaları sonucunda Türkiye'nin bakmakla yükümlü hale geldiği Suriyeli sayısı Birleşmiş Milletlerin tanıdığı 193 ülkenin 97'sinin nüfusundan daha fazladır. Geldiğimiz noktada Türkiye'nin Suriyeli sığınmacılar için harcadığı paranın 100 milyar doları geçtiği tahmin edilmektedir.

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve 11 ilimizi doğrudan etkileyen depremin sebep olduğu çok sayıda can kaybı, yapı stokundaki büyük maddi hasar ve iç göç bölgenin demografik ve jeopolitik şartlarıyla birlikte dikkate alındığında, Türkiye'nin mevcut sığınmacı külfetini daha fazla taşımasının mümkün olmadığı açıkça görülmektedir. Depremin yıkıcı etkileri ve sonuçlarıyla birlikte Türkiye siyasi, ekonomik ve demografik sebeplerle Suriyeli sığınmacıların vatanlarına dönüş sürecini derhal planlamak ve başlatmak mecburiyetindedir. Bu noktadan itibaren Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tüm kaynaklarının her hal ve şartta yalnızca Türk vatandaşları için kullanılması bir tercih değil zorunluluktur.

Bu sebeple Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti arasında bir müzakere ve işbirliği sürecinin derhal başlatılması gerekmektedir. Bu eksenindeki yeni dış politika yapım süreci Türkiye ve Suriye arasında 1998 yılında imzalanmış Adana Mutabakatı ve 2010 yılında



imzalanmış "Terör ve Terör Örgütlerine Karşı Ortak İşbirliği Anlaşması" çerçevesinde her iki ülkenin de toprak bütünlüğünü esas almalıdır. Bu kapsamda Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti arasında başlatılacak işbirliği süreci ile Suriye'nin kuzeyindeki merkezi otorite yoksunluğunun giderilmesi, bölgenin yeniden istikrara kavuşması ve Türkiye'de bulunan Suriyeli sığınmacıların ülkelerine geri dönüş zemininin oluşturulması amaçlanmaktadır.

WA